

Posudek vedoucího diplomové práce

Téma: Vedlejší doložky v závěti

Autor: Marek Kuhn

Vedoucí: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Diplomová práce předložená k obhajobě Markem Kuhnem pojednává o vedlejších doložkách v závěti. Volbu tématu je třeba hodnotit jednoznačně pozitivně. Autor se pustil do problematiky, která je velmi aktuální. Občanský zákoník č. 89/2012 Sb. přinesl zásadní změny do celé úpravy dědického práva, závětní právo nevyjímaje. Jednou z nejvýraznějších změn při porovnání stávající a předchozí právní úpravy je pak právě zcela nová koncepce vedlejších doložek v závěti, která je patrně nejvýraznějším projevem posílení autonomie vůle zůstavitele v celé úpravě dědického práva. Zpracování takto zaměřené práce je tedy jednoznačně přínosné a je možné je hodnotit jednoznačně pozitivně.

Zpracování samotného tématu přitom není nijak jednoduché. Jde o poměrně omezenou výseč zákonné úpravy, která zatím postrádá souvislejší monografické zpracování. Neexistuje tedy ani relevantní vzor systematického rozvržení tématu, kterého by bylo možné se při tvorbě práce přidržet. Diplomantovi se daří s těmito vstupními východisky vypořádat zdařile. Práce je přehledně členěna do několika samostatných částí, které směřují k jasnému budování výkladu od obecného ke zvláštnímu. První partie je zacílena na samotné vymezení vedlejších doložek v závěti zejména z teoretického pohledu. Autor tímto úvodním exposé uvádí čtenáře do problematiky a zároveň jasně naznačuje další rozvržení výkladu. Druhá pasáž je věnována vývoji úpravy doložek v závěti v předchozích občanských zákonících platných na našem území. V třetí části se pak již autor dostává k samotnému jádru problematiky, kterým je platná právní úprava vedlejších doložek v platném občanském zákoníku. Postupně se zaměřuje na institut vykonavatele závěti, správce pozůstalosti, podmínku a časovou doložku. Samostatná pozornost je alespoň v základních obrysech věnována i dalším institutům, které mají povahu vedlejších závětních doložek. Poslední část (čtvrtá) je zaměřena na vybrané instituty, které mohou do značné míry nahradit vedlejší doložky v závěti. Zvolené rozvržení je srozumitelné a umožňuje postihnout veškeré podstatné složky zvolené problematiky. Jen občas je možné uvažovat o vhodnosti pořadí jednotlivých podkapitol (např. kap. 3.7 by patrně měla být začleněna až na samotný závěr části třetí, tedy až za výklad o svěřenském nástupnictví a náhradnictví). Dílčí negativum je možné pochopitelně spatřovat v o něco menší pozornosti, kterou autor věnuje některým poměrně zásadním institutům (např. odkazu). Na druhou stranu je patrné, že autor se snaží o komplexně pojatý výklad, který nemůže být v rozsahu diplomové práce dotažen do všech detailů.

Odborná úroveň zpracování je velmi dobrá. Autor se nebojí zaujmout vlastní názor, který se pokouší dostatečně vysvětlit a obhájit, občas i proti závěrům, které je možné nalézt

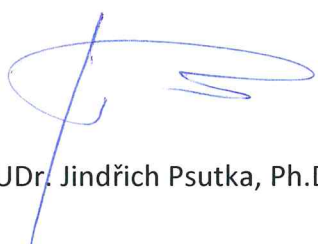
v tradičních publikačních výstupech. Vyjadřuje se vlastními slovy, jen omezeně je možné zaznamenat náznak jisté formulační neobratnosti, resp. určité tvrdosti při formulování myšlenek. Občas je možné nalézt určitou nepřesnost (např. tvrzení, že odkaz se odvolává stejně jako závěť, když je patrné, že závěť je právním jednáním /právní skutečností/, zatímco na odkaz je třeba obecně hledět jako na právo odkazovníka, resp. na povinnost dědice). Citační aparát, kterým je práce doplněna, je bohatý a jasně odráží úsilí autora o shromáždění a použití co možná největšího množství odborných zdrojů. Citováno je v souladu s platnou citační normou.

S ohledem na uvedené je možné shrnout, že se autorovi podařilo vypořádat se se zvoleným tématem přehledným a vyváženým způsobem. V práci pokrývá téměř celý rozsah vedlejších závětních doložek. Pochválit je pak třeba úzké přidržení se zadání vytyčené problematiky. Autor nikam neodbíhá, nesnaží se rozsah práce natáhnout výklady, které by s ní souvisely toliko okrajově či vzdáleně. Výtky, které je možné k odevzdanému textu učinit, jsou převážně jen dílčího rázu. Práci proto k obhajobě **doporučuji** a v případě jejího úspěšného zvládnutí ji navrhuji hodnotit jako **výbornou**.

Otázky:

- 1) Jakými způsoby by bylo možné dosáhnout dlouhodobého zákazu zcizení či zatížení věci dědicem?
- 2) Může být na splnění příkazu vázáno přímo nabytí dědického práva? Jaký je rozdíl mezi příkazem, podmínkou a odkazem?

V Plzni dne 10. května 2015

JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.